



Tomo
Rebolj

Čudežen grobek

Moški z goščavnato in razmršeno brado, s predolgimi in zamaščenimi lasmi, bržkone mlajši kot je bilo videti na prvi pogled, pa s silno prodornim, za stare nerazdevičene deve hudičevskim pogledom, ki je sicer za poznavavce dušnih globin vseboval dovolj gorke blagosti ter spravljalivosti za vsako priložnost, da v resnici ni bil tisti neprijetno prešinjajoči in hkrati izmikajoči se pogled, ki poštenjaka spravlja v slabo

voljo, marveč tak, ki že ob prvem stiku zbudi pretresljivo zanimanje, magično privlačnost, da se mu, kdor ni strahopetec, kar radovoljno in radovedno podredi, ker nosi v sebi, tako se zdi, tisto znanje o stvareh, ki ga sami še ne posedujemo, občutek varnosti v neki naši večni izpostavljenosti pred neznanim in, če smo pošteni do stvarstva, neznanskim in ki še na videz tako neugledno zunanjskost naposled spreminja v duhovito bohemsko pojavo, o kateri smo že ničkolikokrat slišali praviti ali pa smo vsaj brali o njej, vendar je do tistega hipa še nismo imeli priložnost videti na svoje oči in na kateri je slednja pomanjkljivost v luči neke višje logike tisočkrat brezpogojno utemeljena, tak moški se je z zibajočimi koraki, kot bi bil malce okajen ali čudno bolan, napotil prek velikega vrta, ne da bi bil pri tem količkaj pozoren na z drobnim belim peskom posuto potko, saj ga je vedno znova zaneslo zdaj v levo, zatem v desno stran v travo ali včasih tudi v nizko brezimno grmičevje, ki se je razraslo tam zraven vsenaokrog, in lovil je ravnotežje, zlasti zato, ker je bil z rahlim pričakovanjem ter začudenjem na podolgovatem, suhljatem obrazu z izrazitimi ličnicami in prozorno belino sumljivega izvora ves zazrt navzgor proti molčečim oknom snežno bele hiše, kajti čeravno je zvoček na vrtnih vratih že prej dovolj močno zacingljal, se ni nihče prikazal ne na beli verandi ne na oknu z rdečimi polkni in to je prišleca veselo spodbudilo, kot bi najbrž marsikoga zadržalo sredi namere, da si ne bi drznil kar tako zakoračiti v lepi vrt, toda njemu, ki je vseboval posebno naravo, so bili neprijetni ravno tisti domačini, ki hlastno prežijo na vsak obisk ter se pojavijo na vratih, še preden zamre

glas zvonca, da se obiskovavcu, ki je prvikrat prišel, zazdi, ko da so distega hipa ravno nanj čakali, pa ne zaradi neke prekipevajoče gostoljubnosti, marveč zaradi nekaj poživljenega dolgočasja, notranje praznine z velikimi usti, ki zdajci terja žrtev, da se naposled, lačna sama sebe, nasiti, tako, gotovo čudaško, je te reči občutil možki in to, da kljub zvončku na vrtnih vratcih ni bilo nikogar na spregled, mu je pripovedovalo o neki čudežni, zamaknjeni zaspanosti, ki jo je potreboval za svoj namen in ki je v resnici prava, odkrita domačnost, o zaupanju, ki ne izbira s tankočutnostjo posestnika, tresočega se za svoje ušivo premoženje in zato tudi mimo njega ne bo šlo in ne nazadnje tudi o čisti vesti lastnika te bele hiše sredi velikega čudovitega vrta z gosto posejanimi, raznobarvnimi rožami, katerih nazivi so bili možkemu v večji meri povsem neznani, a je že ta trenutek s posebnim vznemirjenjem večno pripravljenega raziskovavca zaslutil, da mu jih bo v kratkem dano spoznati (»Sicer pa nisem zato prišel,« si je rekel), pa z velikimi kostanji, ki so darovali več blagodejne sence, kot jo ljudje ponavadi zaslužijo, z manjšimi hrasti, za katere se je zdelo, da cingljajo s svojimi umetelno izoblikovanimi lističi, z najmanjšimi mladimi, toda najbolj dehtječimi jelkami ter z obilno travo pod vsem tem naravnim bogastvom, ki je ni nihče negoval, da je bil ravno v tem njen poglavitni čar, ki je poplavljal prav vse koticke velikega vrta, seveda pa je nujno omeniti tudi grmovja, bršljanje, v vsem tem je možki domala utonil in med vsemi je spoznal le španski bezeg, vrtnice, tulipane, marjetice; resnično, v svojem pričakovanju prihodnjega je bil skoraj srečen, čeprav je prišel od daleč in se je, tujec, prvikrat znašel na tem mestu, ki ga je sam pri sebi z rahlim nasmeškom na ustnah poimenoval: čudežen grobek.

Možnost, da bi morda ne bilo nikogar doma, je že vnaprej docela izključil in v tem se skoraj zagotovo ni motil, ker je imel spričo svojih izkušenj že dovolj izostren čut za te reči, skoraj mu je bil dovolj en sam bežen pogled na hišo, eno samo drobno, toda osredotočeno prisluškovanje, da je takoj, ko je stopil skoz vrtna vratca, pretresen pomislil, da je prispel na pravo mesto, natanko tja, kamor je bil že od nekdaj namenjen, ne da bi prej sam vedel za to, in globoko je zavzdihnil, da je nekoliko sprostil prenapolnjena pljuča, kajti tako je vedno storil, kadar so bili vtisi premočni in pričakovanje prignano do tiste mere, ko ga je pričelo malodane dušiti, in ko je prispel na kakih pet ali šest korakov od lesenih, kakor hiša belo prepleskanih stopnic, ki so vodile na verando, je mahoma obstal in se ves ozrl na desno, se zastrmel mimo razbrazdanega debela velikega kostanja k še nerazcvelemu španskemu bezgu in videl: tam je kakor iz drugega sveta stala fontana iz modrikasto nadahnjenega marmora, neka tuja, zablodela lepota s klečečo golo deklico na sredini; na mah ga je obšlo nekaj o nečem usodnem, kar ga bo v zvezi s fontano poslej močno zadevalo in občutek je bil toliko močnejši zaradi fontanine sugestivne nepremičnosti, ker voda namreč ni brizgala iz odprtih, kakor da jo je tod vseprevladujoči molk posušil, in vendar se je možkemu v prisluhu zazdelo, da ne more biti dolgo tega, kar so bleščeči curki šumljajoče in obkrožajoče varovali klečečo deklico, modrikasto nadahnjeno kot vsa fontana. Ko se je domala sramežljivo

približal, je na dnu ovalne kadi zares zagledal madežaste ostanke vode, ki pa je že postajala kalna in bolj mrtva od fontanine tvarine. Moški se je nasmihal kakor otrok, ki si ne upa priznati, da mu je nekaj silno všeč in bi po tistem nadvse rad posegel, vendar je z dlanjo občutljivo pomiloval gladki marmorni rob fontanine kadi, skoraj skrivoma, s priprtimi vekami je primerjal preveč pravilni, da bi bil resničen, in modrikasto nadahnjeni, svetlikajoči se profil klečeče deklice in moral si je priznati, da mu tako od blizu niti pol toliko ne ugaja, kot mu je ugajala prej, ko jo je zrl od stopnic sem, zakaj vse preveč očitna je bila tvarnost njenega telesa, hkrati pa je tudi pomislil, da ima le marmor to čudežno moč, ki ustvari vtis neke skrajno nedotakljive rahlosti. »Ko se bom popolnoma odločil, bom tudi tebe odčaral,« je zamrmral moški proti deklici, »saj vse kaže, da sem tudi tebe iskal, mar ne?« In pokimal je s svojim oddaljenim nasmeškom na bledih ustnah.

Počasi se je obrnil.

Okrog fontane in pod španskim bezgom je bila trava nekaj poležana, a tam, kjer je bila senčnost najbolj zanesljiva, je samevala neznatna talna mizica z rdeče rumenim rožastim prtom, ki je bil zaradi velikosti na eni strani razprostrt tudi po tleh, sredi mizice je blesketala ko epruveta ozka kristalna vaza z eno sámo, še ne razcveto vrtnico, okrog nje pa je bilo nametano vabljivo zrelo obarvano sadje, zlasti jabolka in pomaranče. Vtis se je zdel moškemu tako nevsakdanji, da je pomislil, kako je deklica s fontane (sam pri sebi jo je imenoval: Saloma) vse to namestila zanj, da je povabljen na pojedino hurij, od koder se smrtnik ne vrača, ker je doživetje popolno. Skoraj potrto se je nasmehnil. Mar ni bil takole že ničkolikokrat v življenju povabljen? Se v tem trenutku ne dotika znova z vsem svojim bitjem tega polnobarvnega ter polnodišečega sveta silfov in salamandra, ki se pa kasneje vselej zanesljivo spremeni v prazino, v črno tēmo kozmosa? Ni to znova tista riba s hladnim, sluzastim gobcem, ki te oplazi, kadar se, naiven v svoji veri večnega popotništva, dotakneš le priprtih vrat končnoveljnega cilja? Korpuskula, v katera stopiš, da izveš, kako čí ne tu ne kje drugje v vesolju srečnega vrta za tvojo trudno dušo?

»Oh, hudič,« je zaječal moški, a potem je pogoltnil v trenutno pozabo svoja medla spraševanja, ki jih je morala prinesiti ta zgubana utrujenost, kljubovalno se je sklonil nad mizico in si vzel jabolko, ki je v njegovi dlani dobilo težo in nekoliko potemnelo.

»Zazdelo se mi je, da sem zaslišala nekoga, toda . . . Oh, oprostite . . .«

Moški se je naglo obrnil, na pol obgrizeno jabolko mu je bilo zdaj v napoto, a ga ni hotel spustiti na tla, kot bi se bal, da bo onesnažil čisto preprogo in s tem napravil slab vtis, pogledal je ženski, ki je z dolgimi, razpuščenimi svetlimi lasmi ter v beli jutranji halji, segajoči vse do tal in tudi po tleh, z nekim dolgodlakim bitjem v naročju, stala pred njim in očitno prišla od stopnic sem, naravnost v temno dvoumnost velikih sončnih naočnikov in molčal.

Toda ona je sprašujoče ponovila: »Oprostite?«

Njen zajetni, podbradkasti obraz je bil zaradi debele plasti pudra bel ko njena jutranja halja in njene živo rdeče našminkane ustnice so se mesnato nasmihale v zavesti nastopajoče nedolžnosti, s široko kretnjo, nadvse široko in svetovljansko, je snela naočnike, se s široko razprtimi, modrimi očmi zazrla v moškega in v vse to pritaknila še nekaj do prave mere dognano nesramnega, da bi se za vsak primer že vnaprej zavarovala pred nepričakovanim. Ampak vse to se je naglo spreobrnilo, doumela je, da moški pred njo, kljub svoji zunanji zanemarjenosti, ni kak navaden klatež, morda je to presodila po njegovem pogledu, ki se je ostro osredotočeno in hkrati vendarle blago lepil nanjo.

Skoraj šepetaje in zaupljivo malce nagnjena naprej je rekla: »Menda ste prišli zaradi sobe?«

»Prišel sem zaradi sobe,« je odvrnil moški.

Govoril je lepo, razločno in vsako besedo je z iztanjšanim poudarkom izrekel do konca.

Ženska je priprla oči; ugajalo ji je.

Moški je povesil pogled po njeni ko sneg beli in s čipkami obogateni halji v njeno naročje, kjer je dremalo dolgodlako bitje, komaj nekoliko večje od mačke, toda podobno pomanjšanemu zmaju in nekaj groteskno v svoji podobi zaradi velike rdeče pentlje, umetelno in širokopotezno zavezane okrog vratu.

Ženska je videla, kam je naperjena obiskovavčeva pozornost, kakor opravičujoče, vendar z nepozabljenim nasmeškom na rdečih mesnatih ustnicah je rekla: »To je moj kitajski psiček. Glejte, že ves dan takole spi, da res ne vem, kaj mu je. Ampak to je od sile čudno, veste, ker navadno takoj začuti, če kdo stopi v vrt. Danes pa ni niti trenil.«

Zavzdihnila je proti moškemu in pristavila s stišanim, približajočim se glasom: »Mora biti, gospod, da posedujete neko čudežno moč. Saj ste tudi mene zelo, zelo presenetili.«

Moški se je napravil, kakor da je preslišal njene besede, z nepričakovano resnostjo v glasu je vprašal: »Kako mu je ime?«

»Nikolaj Drugi,« je odvrnila in svojega kitajskega zmaja ljubeče potrepkala kar z naočniki, ki jih je z dvema iztegnjenima prstoma prefinjeno težkala v prosti roki.

»Drugi?« je medlo odmrmljal moški.

»Da, Drugi!« je vzkliknila. »Nikolaj Prvi mi je poginil. Pravzaprav so ga umorili. Avto ga je povozil. Tam, na cesti, tik pred mojo hišo.«

Pokazala je z naočniki v nedoločeno smer, moškemu se je zazdelo, da v povsem nasprotno, kot je bila ulica.

»Sovražim avtomobile!« je trdo pribila.

»Da, avtomobili so strašni,« je prikimal moški, a v njegovem glasu ni bilo zaželenega sočustvovanja. »Toda vaša ulica mi nadvse ugaja, to že moram reči. Pozabil sem, kako se imenuje . . .«

»Večna,« je s sladkim glasom zategnila ženska.

»Ah, saj res, Večna. Tudi vaš vrt mi nadvse ugaja. In hiša. Vse, prav vse je zelo lepo.«

»Da . . . Takoj sem si mislila, da ste prišli zaradi sobe. So slutnje, ki človeka nikdar ne prevarajo, se vam ne zdi?«

»Res je. Neznani tokovi, nevidno prepredeni med nami.«

»Oh, gospod, to je resnica! Ste dolgo iskali?«

»Mislite sobo? Ne, nisem. Naravnost sem, k vam sem prišel. Kar gnalo me je, bi rekel.«

Obmolknila sta.

Zenska si je znova nadela velike naočnike, mogoče je hotela moškega prikrito opazovati, on se je ozrl na svoj zdelani suknjič, dotrajane hlače, ki so mu kakor vrečevina opletale okrog suhljatih, dolgih nog, na platnene čevlje, katerih se je držal cestni prah v brezobličnih lisah in madeži še nečesa, kar je moralo biti sočnejše od cestnega prahu.

»Veliko kilometrov sem prehodil,« je rekel. »Iz čistega veselja, veste. Zdaj bom pač moral poskrbeti zase. Vse to okolje . . .«

»Da, saj vas razumem,« je naglo pokimala, »toda mene nič ne moti. Jaz ne sodim človeka po zunanosti.«

»Vidim, da ste občutljiva duša,« se je nasmehnil moški in se rahlo priklonil, bil je vzgojen in ženski je to očitno veliko pomenilo, saj se je ob tem presladko nasmejala.

Zdajci se je moški domislil, zavzdihnil kakor ljudje, ki so na mah domeli, v čem je bistvo zadrege, z uglajeno pobarvanim glasom je dejal: »Nisem se vam še predstavil. Moje ime je Cagliostro.«

Zenska je zagonetno nagnila glavo na stran, s pogledom se je pasla na njegovem zakrivljenem nosu in vprašala: »Ste? . . .«

»Sem,« se je pošalil.

»Slišala sem že vaše ime. Morda pa sem ga kje prebrala. Da niste umetnik? Vi, taki kot vi, ste skoraj vedno umetniki.«

»Lahko da sem,« je malomarno odvrnil moški.

»Aha, razumem, tudi jaz . . . Kajpak, čisto sem zmedena. Govorim in govorim, namesto . . . No, moje ime je Sibila.«

Mehko sta si podala roke.

»Tudi jaz sem že slišal vaše ime. Ste umetnica?«

»Bova kasneje govorila o tem, gospod Cagliostro, če vam je prav. Bi si šli zdaj ogledat sobo?«

Povzpela sta se na belo verando, kjer je, tako se je moškemu zazdelo, prebivalo sonce neizpoljenih ljubezenskih srečanj, Sibila z odločnim, vaje-nim korakom, ki je blažil vtis njene mehkobne zajetnosti, Cagliostro pa težko, okorno, čemur je utegnila biti kriva utrujenost in zlasti otrplost, blagi strup novega, še ne dovolj razpoznanega okolja, vendar se je smehljaj takole predse in pregibal ustnice, misleč: Tu se bo najbrž naposled le končalo, kar se ima končati . . . In ko je Sibila bela blazinasta šapica odrinila dvokrilna steklena vrata in ko sta stopila v notranjščino — kako sladko zgoščen je bil

vonj njene hiše, koliko gorkega, človeškega smisla je bilo v tem vonju! — Taka ženska! je preblisnilo Cagliostro in imelo ga je iznenada, da bi se kar zakrohotal na čast svoji srečni nogi, kar pa je Sibila takoj začutila z nerazločno, sumnjičavo bolečino, naglo snela svoje velike naočnike in s prizadeto razširjenim pogledom prebodla tega moškega od strani.

On je za hip opravičujoče povešal pogled in skomigal z rameni, bil je tako neroden in prav nič prevarantski.

Ona je z razločnim, naravnost obtoževavskim glasom vprašala: »Je mar kaj narobe, gospod Cagliostro?«

Najprej je poredno molčal in pustil, da mu je njeno srce delalo krivico, potem je z rahlo hripavim, v neznane daljave izgubljenim glasom zrecitiral:

»Ker smo jezdec, je namreč zora
teman azur in Vzhod teman pogled
z utrnjeno vesoljno dušo.«

Sibila je nekaj hipov pretreseno bolščala predse, v njej so se premikali ogromni skladi burnega čustvovanja, nato je odložila svojega še vedno neprebujenega ali morda že mrtvega kitajskega zmaja na tla, ga tam docela prepustila pozabi, se s plosko dlanjo udarila po prsih in kriknila: »Gospod Cagliostro! Saj vi ste vendar pesnik! Jaz, norica, pa sem si povsem napačno tolmačila vaš molk! Mislila sem . . . Oh, da, celo podvomila sem . . . Kako neskončno neumna sem bila! Povejte, mi lahko oprostite tolikšno neumnost?«

Cagliostro se je blago nasmehnil in rahlo priklonil, kar je pomenilo, da ji dokončno odpušča in ker je bila Sibila zdaj zaposlena z osredotočanjem na notranje razčiščevanje svojih zmot, je s preciznim pogledom raziskal prostor, kjer sta se nahajala: bila je sprejemnica z mnogimi pisanimi preprogami in elegantnim starinskim pohištvo, ki pa mu pogosta prezračenost prostora ni dala, da bi se izpovedovalo s kako častljivo, skrivnostno zatohlostjo, pa tudi vsepovsod so stale kristalne labodjevrata vaze z vrtnicami, praviloma belimi in če je bilo le mogoče, še nerazcvelimi, po stenah so visele neurejeno nanizane oljne slike, na katerih je prevladoval en sam motiv, namreč ženski akt. In vse, prav vse je dišalo po Sibili.

»Zelo lepo je tukaj,« je rekel Cagliostro, »in vse kaže, da me je ravno tole, tako zelo poduhovljeno ozračje za hip napravilo pesnika. Vendar se verzov, ki sem jih malo prej izustil, niti ne spominjam več, kar pomeni, da zagotovo ne nosijo v sebi kdo ve kakšne pomenljivosti ali pomembnosti.«

»Morda, morda,« je spogledljivo dejala Sibila, ki ji je ta skromnost ugajala, »a tedaj tudi enkratni vzgibi naših duš niso pomembni. Mar niso, gospod Cagliostro?«

»Ne vem,« je hripavo odvrnil Cagliostro, da je Sibila razočarano zahropila iz globine pljuč.

Cagliostro je skomignil z rameni, se nekoliko posmejal in nato z mirnim glasom rekel: »Saj vem, gospodična, vi bi radi sanjali. To je pač lastno osamljenim ljudem in tudi meni ni tuje.«

Sibilin pogled se je zdajci, odrešen iz razočaranja, zastrl z mračnim baldahinom čistega spoznanja, vsa je vztrepetala v brezbrežnosti svoje zavesti dramatičnega stanja in možnosti, ki ti je življenje pač ne ponudi vsak dan,

namreč, da izpljuneš trdi oreh svoje stiske, s poudarkom je rekla: »Jaz, gospod Cagliostro, nisem samo osamljena, marveč sem zapuščena. Dokončno, nespremenljivo zapuščena kakor konjska figa na cesti, če dovolite to nekoliko slamnato primerjavo. Toda vi ste tisti, ki lahko sliši, kaj se v resnici skriva za tem vdanim nasmeškom na mojih ustnah, za tem naklonjenim srcem v mojih prsih... kakšna resnica! Vi me ne boste skušali potolažiti s cenenimi lažmi o lepših dolinah, lepših soncih. Vi ste vse premodri, saj vem.«

Cagliostro se je rahlo odkašljaj, skoraj preveč proseč je postal njen glas in zdelo se mu je, da je predaleč zašel v teh dušnih razglabljanjih, zbal se je kakih dotikov, ki bi mu zagrenili dobro počutje v tem okolju, pa je vseeno rekel: »Veste, gospodična, v tem niste edini. Tudi jaz sem osamljen in zapuščen. In samota je čudovit navdih, kar se jasno kaže v značilnem drhtenju vaših besed. Hočem reči, popolnoma vam verjamem.«

Sibila si je kakar nezavedno, z odsotnim gibom roke znova poveznila velike temne naočnike, za njimi je varno premišljevala, če ni za besedami tega moškega nekaj neresnega, saj je bil navsezadnje, še tako mlad, toda veter njene dušne stiske je sladko dišal in jo je z odtrganimi cvetovi nepozabljenih strasti že odnašal v demonično igro, kjer lahko nastopata samo dva, moški in ženska, opotekla se je na sredino prostora, vrgla glavo nazaj, razširila roke, da se je zdelo, kako bo vsak hip omahnila vznak, zajela je sapo, veliko sape, da so ji pljuča bogato nabrekli in jo naredila še obilnejšo, in ko je bilo že pričakovati kot britev naostreno arijo, je z globokim glasom dahnila: »Gospod Cagliostro! Gospod Cagliostro!«

»Prosim?« je iztirjeno in nekam neumno vprašal Cagliostro.

»Vi ste odličен opazovavec,« je dejala z vednostjo, ki ne trpi ugovora. »Videla sem: ozirali ste se z izbranim poslušom za vsako najmanjšo stvarco v tem prostoru. Vse ste videli, vse pretehtali. Vse je zazvenelo v vas. V vaši katedrali duha.«

»Ni mi ušel izbran okus,« je tiho odvrnil Cagliostro, »niti tisto, kar se za okusom skriva in je poglavitnejše: sporočilo. Da, gospodična, opazil sem zlasti vse te slike na stenah.«

»Da, slike!« je zmagoslavno zapela z glasom, ki se je še poglobil. »Ravno te sem imela v mislih. Ne vem pa, če ste uganili, da sem na vseh teh slikah upodobljena jaz, bolj točno, moja prva mladost.«

»Zanimivi akti,« je kimnil Cagliostro.

Sibila si je kakor nezavedno, z odsotnim gibom roke znova poveznila moškemu na razdaljo, ko sta se gorkoti njunih teles že dotaknili in spreminjali v vznemirljiv srh, samo njena očala so bila še vmes, hvala bogu, in Sibila je mrmrajoč dejala: »Pogostokrat se mi je zdelo, da pomeni kar takole razobesiti akte izpostavljeni ali javno razkazovati svojo goloto. A saj navsezadnje nisem nikdar sprejemala obiskov, pred vami pa se nekako ne sramujem, čeprav je tako, kot bi me zasačili golo v kopalnici. Moram vam tudi povedati, da sem bila nekoč tako neumna, da sem vse slike poskrila na podstrežje. Seveda pa tedaj še niti približno nisem slutila, kaj je umet-

nost. Zdaj . . . no, tudi zdaj še vedno čutim nekako tako, kot da bi se . . . kako naj rečem? . . . denimo, kot da bi se slekla pred vami in vendar . . . vaše oči, gospod Cagliostro, dve modri jezери, dve globoki jezeri, v katerih se skrivajo neznana bitja, so take, da začitijo nezadržno željo, če pride navdahnjena žena, kakršna sem jaz, da odvrže obleko in naga zabrede v kristalno vodo.«

Nastal je premor, ki ni ponujal izhoda iz velike napetosti med njima, potem je Cagliostro tjavdan vprašal: »Kateri slikar vas je upodabljal?«

»Upodabljal? Ah, seveda,« je Sibila padla z lune in vsa pobledela ob nastopu resničnosti, »bilo jih je več, veste. Sami resni mojstri. Predani poslanstvu . . .«

Cagliostro je z namrščeno resnostjo pokimal, odstopil za nekaj korakov, na pol opazoval slike na stenah, na pol mislil: Ha, če bi bil pijan . . .

Sibila se je oglasila iz neke megličaste daljave: »Bi si šla zdaj ogledat sobo, gospod Cagliostro?«

Ah, vijoličen večer je legal na vrt, na Večno ulico, da je vse dehtelo s podvojeno opojno močjo. Nobeno ptičje žvrgolenje ni več motilo navzočnosti duš, ki so se klicale, kot se kličejo lahni vetrovi. V ležalniku in v zavetju španskega bezga, sredi še neuspavanega pričakovanja, pri fontani s klečečo golo deklico iz modro nadahnjenega marmora, pri mizici z labodjevrato vazo, v kateri se je razcvetela ko sneg bela vrtnica, pa z raztresenim ter nedotakljivo obarvanim sadjem iz rajskega vrta, je sedel Cagliostro s kuštravim pomanjšanim zmajem Nikolajem Drugim v naročju. Mračilo se je in dišalo in mirovalo, da je bila spokojnost vrta nalezljiva, omrežila je ude s svinčeno težo in uspavano strastjo.

Že prej je zaslišal njene korake, a je ni hotel razočarati, saj je očitno imela rada take preproste igrice, ki pomlajujejo.

O bujna, nenavadna Sibila!

In blagi, nenavadni Cagliostro!

Z blazinastimi prsti mu je pokrila oči in zažvrgolela: »Ku, ku, kdo je?«

»Morska deklica,« je tiho rekel.

Rezgetajoče se je zasmejala, zatem se je z dišečo sapo nagnila k njegovemu ušesu in pošepetala: »Za pravičen odgovor vas nagradim z novico. Nocoj mineva prvi poletni dan, gospod Cagliostro.«

»Čudovita novica, gospodična,« se je nasmehnil.

Počepnila je k njegovim nogam in vprašala: »V kaj ste tako zaverovano zrl, gospod Cagliostro? Opazovala sem vas, veste.«

Pokazal je na deklico sredi fontane in odvrnil: »Njo sem gledal. Že od vsega začetka jo gledam in zdaj je že jasno, da čuti moje poglede in se odziva nanje. Ime ji je Saloma.«

»Ah!« je kriknila Sibila in požugala s prstom. »Saj me boste napravili povsem ljubosumno. Takoj jutri jo odstranim v klet!«

Nato se je zasmejala: naj ne misli Cagliostro, da je res tako primitivna. Šala je šala.

»Čas je, da grem spat,« je rekel Cagliostro.

»Seveda,« je rekla, »še prej pa se boste slekli. Da, nič ne glejte tako začudeno: slekli in mi predali obleko, da vam jo očistim.«

Cagliostro je smehljaje pokimal: »Zelo sem vam hvaležen, gospodična.«

Je kdaj Sibila doživela bolj nemirno, bolj neprespano noč? In kdaj je nazadnje spala gola, na pol pokrita z odejo?

Morda je bilo jutro pravo olajšanje zanjo. Ogrnila se je v tanko, prozorno haljo iz modre svile, vzela lepo zloženo in pretemeljito očiščeno Cagliostrovo obleko ter se tako in taka napolnila v gornje nadstropje, kjer je bila njegova soba.

Potrkala je in sladko zaklicala: »Zaspanček! Sonce se že jezi na vas!«

Nato je z razburjeno mislijo, da je tako rekoč gola, vstopila.

Nato je spustila Cagliostrovo obleko na tla in počenila tam na pragu.

Nato je kriknila: »Ne!«

Nato je bruhnila.

Tam, kjer je prej visel lesteneč, je zdaj visel Cagliostro in se, kdo ve zakaj, saj ni bilo prepriha, zibal, zibal.

Ko se je izbruhala in izkašljala, se je po vseh štirih odplazila proti nočni omarici. Videla je, da jo tam čaka sporočilo, skrbno napisano, skrbno postavljeno na vidno mesto.

Pisalo je:

Predraga gospodična Sibila!

Morda ni bilo prav od mene, da vam nisem razkril svojih namenov. A kako naj bi to storil? In res je, da sem prišel le zato k vam, da odidem. Smešno, ne? Priti zato, da odideš. Pa naj vas ne skrbi, tokrat nisem niti približno tako osamljen na svoji poti, kot sem bil vse čase prej. Saloma je šla z menoj.

Vedno se vas bom spominjal. Zbogom.

Cagliostro

»Saloma? Saloma?« je momljala Sibila sama pri sebi in šele kasneje ji je prišlo na misel, da gre za deklíco s fontane.

Kaj jo je gnalo na vrt? Bes? Razočaranje? Še sama ni vedela. Vedela je le, da bo Salomo odstranila, da tista naga Saloma ne more več klečati in se kazati sredi njenega vrta. Tekla je v klet, vzela veliko kladivo in zatem hitela na vrt, k fontani.

In ko je videla, da je deklica s fontane izginila, ni menila, da gre za čudež, začutila je le tolikšno nemoč, tolikšno kipečo bolečino v prsih, da je spustila kladivo na tla, si šla s trdimi prste v nedrje, nagnila glavo vznak in skozi dušljiv hlip zaklicala v nebo: »Baraba! Podlež! Buzarant!«